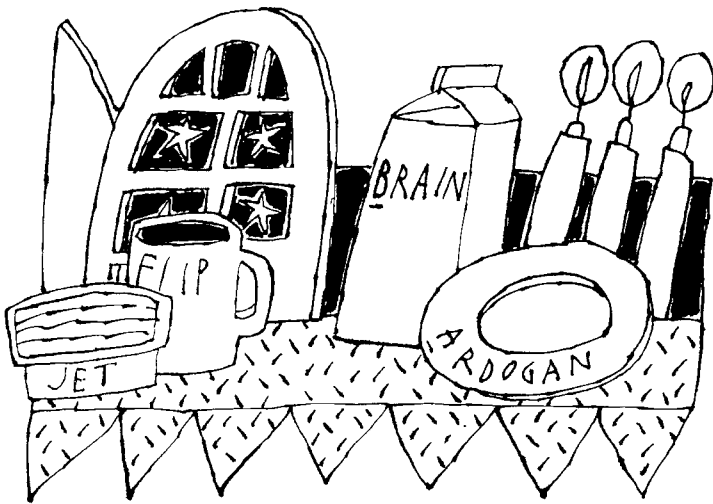

De kerstknutsel-drive

Menig leerkracht heeft het erg druk in de periode tussen Sinterklaas en Kerstmis. U komt als leerkracht tijd te kort. Maar of deze periode op school goed verloopt, is eigenlijk niet alleen de verantwoordelijkheid van de leerkracht.

Door de kinderen te betrekken bij het organiseren van de kerstviering, zijn ze gemotiveerd om er wat van te maken. Daardoor voelen zij zich óók verantwoordelijk voor wat er allemaal staat te gebeuren. En u houdt wat tijd over om te begeleiden, te observeren en te stimuleren.

Een ideaal? Nee, slechts een goede *organisatievorm*. Want een goede organisatie is vaak het begin van een geslaagde middag. En het gebruiken van de mogelijkheden die de kinderen zèlf hebben, vormt de rest.

Zelfstandig en gemotiveerd

In dit artikel wil ik wat suggesties doen om de organisatie soepel te laten verlopen.

Een uitstekend middel is de *kerstknutsel-drive*. Een organisatie-

vorm waarbij de kinderen *zelfstandig* uit een aantal knutselactiviteiten kiezen. Doordat de kinderen zèlf mogen kiezen, werken ze ook *gemotiveerd* aan de opdrachten.

En door de *compacte vorm* – een middag – wint u veel tijd. Geheel

vrijblijvend is het echter ook niet, want de knutselmiddag moet ook een aantal werkstukken opleveren voor het kerstontbijt de volgende dag.

Vooraf

Een week van tevoren vertelt u dat u een kerstontbijt wilt organiseren. Maar u laat duidelijk merken dat dit zonder de hulp van de kinderen niet lukt. Iedere leerling krijgt een taak en is daarvoor ook verantwoordelijk.

Elk kind zorgt voor een stukje van het kerstontbijt. Bijvoorbeeld: Marja zorgt voor de boter. En Jan zorgt voor de hagelslag. Ieder kind neemt ook zijn eigen bord, beker en bestek (voorzien van een naam) mee.

Tijdens de kerstknutsel-drive wordt de versiering van de klas gemaakt. De kinderen moeten daarvoor van thuis een jampotdeksel, een postzegel, een witte kaars met een standaard, een appel en een waxinelichtje meenemen. Het liefst alles één dag van tevoren.

U hebt ook 5 schilmesjes nodig. Maar deze kunt u voor de veiligheid het best zèlf meebrengen!

Het creatieve gedeelte

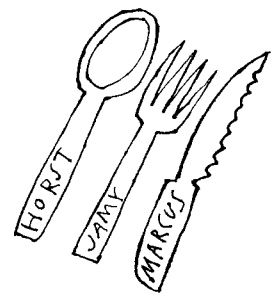
Met alleen maar ontbijten zijn we er nog niet. De kerstochtend moet ook met andere dingen ingevuld worden.

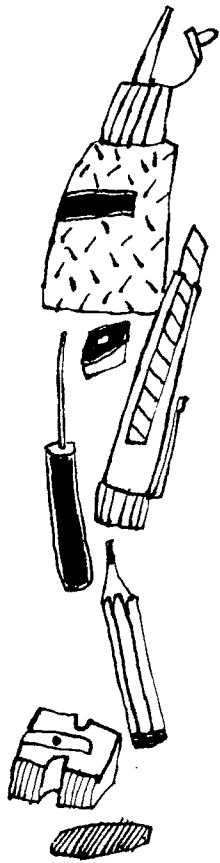
Geef de kinderen de tijd om met ideeën te komen. Iedereen verzorgt een stukje van de kerstochtend. Te denken valt aan het bespelen van een muziekinstrument, het voorlezen van een gedicht of het spelen van een toneelstukje. Maar ook het uitdelen van brood en beleg, het doen van de afwas en het opruimen maken onderdeel uit van de organisatie!

Brief

Ten slotte gaat er een brief mee

.....
3-8
Myriam
Lieskamp
.....

naar huis, waarin u de bedoeling van de kerstochtend uitlegt. Ook vertelt u wat de kinderen van thuis mee naar school moeten brengen.

Een kind dat om wat voor reden dan ook niet in staat is om deze materialen mee te brengen, wordt uiteraard door de leerkracht geholpen.

Eventueel kunt u een aantal ouders uitnodigen om u bij de kerstknutsel-drive te helpen, wat voor een aantal activiteiten wel handig is!

Met verschillende groepen

Wilt u de kerstknutsel-drive met verschillende groepen – dus ook met onder- en middenbouw – tegelijk organiseren, dan is het verstandig om kinderen van de bovenbouw in te schakelen. Zij kunnen dan de kinderen in de onder- en middenbouw assisteren.

Daarna kunnen de kinderen van de bovenbouw zelfstandig de opdrachten uitvoeren, omdat ze al ervaren hebben hoe een en ander werkt.

Uiteraard kan dit ook gebeuren met de invulling van de kerstochtend zelf. Een toneelstukje (uitgevoerd door kinderen uit verschillende groepen), een kerstmusical, een muziekstukje... Er zijn tal van mogelijkheden.

Belangrijk blijft, dat de kinderen zelf de verantwoordelijkheid dragen voor de taak die ze toegewezen hebben gekregen. De leerkracht fungeert als *stimulator*. Het geeft u meteen de ruimte om te observeren hoe kinderen taken aanpakken. En hoe ze samen – als groep – de klus zullen klaren!

In het geval dat kinderen van de bovenbouw 's ochtends de onder- en middenbouwgroepen helpen, hebt u 's middags de tijd om met de middenbouwgroepen gezellig naar het postkantoor te wandelen

om de zelf gemaakte kaarten te posten.

De kerstknutsel-drive

De kinderen kunnen kiezen uit de volgende *verplichte* opdrachten:

- Kerstkaart.
- Kerststukje.
- Place-mat.
- Kaars versieren.
- Appelflap bakken.

Daarnaast zijn er nog een aantal *vrij te kiezen* opdrachten.

Het aantal opdrachten hangt af van de grootte van de groep.

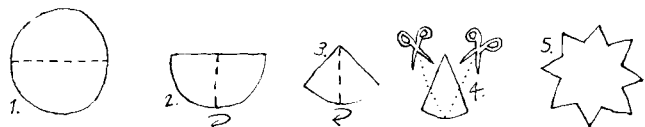
Voorbeeld. Als u een groep hebt van 35 kinderen, hebt u minimaal 10 opdrachten nodig. Voor elke knutselactiviteit is een groepje van 5 kinderen het meest werkbaar. U hebt dus 7 groepjes. Voor die 7 groepjes zijn er dan 5 verplichte werkopdrachten en 5 keuze-opdrachten beschikbaar. Drie opdrachten fungeren als *reserve-opdrachten*, zodat de kinderen steeds bezig kunnen blijven. Voor de keuze-opdrachten kunt u de *blanco kaart* op het kopieerblad (zie hierna) gebruiken.

Keuze-opdrachten

Ik heb een aantal *keuze-opdrachten* voor u bij elkaar gezet, maar dit zijn slechts suggesties. Belangrijk is dat een opdracht door de kinderen *zelfstandig* en *in een korte tijd* uit te voeren is. Dus de tekst die u op de kaart zet, moet kort en helder zijn.

Voorbeelden van vrij te kiezen knutselactiviteiten zijn:

- Een *menukaart* ontwerpen.
- Een *kersttekening* maken met het programma *Paint-brush* (in *Windows*).
- *Kerststerren* vouwen. Als volgt:

- Een *lampion* maken met Oostindische inkt, en bekleden met goudpapier.
- *Glas-in-loodraampjes* snijden.
- *Kerstkoekjes* bakken, en in een zelf gevouwen puntzak bewaren voor de kerstochtend.
- *Potjes-brood* maken (wit brooddeeg in een ingevette, in water geweekte bloempot).

Per activiteit wordt er een *opdrachtkaart* gemaakt. En het liefst ook een *voorbeeld*. (Zie het kopieerblad hierna.)

Werkwijze

U legt vooraf – per tafel – alle knutselmaterialen klaar. Als een kind een opdracht klaar heeft, ruimt hij of zij zelf op en legt het gemaakte werkstuk op een afgesproken plaats in de klas. Vervolgens kijkt de leerling bij welke activiteit een plaatsje vrij is. Er mogen niet meer dan 5 kinderen aan dezelfde opdracht werken. U fungeert als *organisator* en helpt de kinderen op weg.

'LEERKRACHT: STIMULATOR
EN ORGANISATOR'

Aan het eind van de middag wordt alles opgeruimd. U kunt aan een aantal ouders vragen of zij de appelflappen en de koekjes willen bakken. Of u doet dat zelf.

Tot slot

Als de leerlingen naar huis zijn, richt u het lokaal in voor het kerstontbijt. U dekt de tafels met de place-mats en de meegebrachte borden, bekertjes en bestek. De

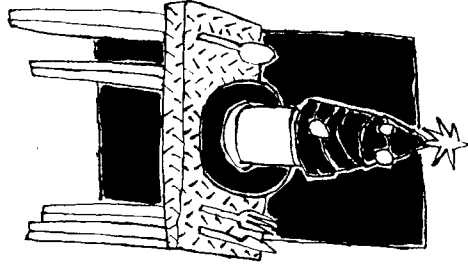
kerststukjes komen op de tafels te staan. De versierde kaarsen kunnen in een standaard worden geplaatst. Meegebrachte levensmiddelen worden voor zover dat mogelijk is alvast verdeeld. En verder zet u al zoveel mogelijk klaar. Theepotten, schalen voor het brood, de vleeswaren en de kaas...
 Nog feestelijker is het om het kerstontbijt met de hele school te vieren. Er kan dan een opening gehouden worden in de aula, waarna de kinderen ontbijten, en vervolgens weer terugkomen in de aula om gezamenlijk de verdere inwijding van de ochtend bij te wonen.

De kerstviering

Op de kerstochtend zelf verdeelt u nog snel het meegebrachte brood en andere levensmiddelen die aan bederf onderhevig zijn. De kaarsen in de zelf gemaakte kerststukjes worden aangestoken. Een stemmig muziekje erbij. En u hebt een sfeervolle kerstochtend waaraan iedereen heeft meegeholpen.

Als alles is afgelopen, mogen de kerststukjes, de place-mats en de kaarsen mee naar huis.

Een fijne Kerst toegevenst, voor u en de kinderen!

Kopieerblad

KERSTSTUKJE

Jij zorgt voor:

- jampotdekseltje
- waxinelichtje

Je leerkracht zorgt voor:

- takjes
- plakjes oase (8 cm dik)
- lintjes
- bloembinddraad
- denneappels
- hulst

Zó doe je het:

- 1 Leg het waxinelichtje in het dekseltje.
- 2 Snijd het plakje oase op de maat van het dekseltje.
- 3 Vul dan het dekseltje met takjes, denneappels, hulst en lintjes.
- 4 Let op dat niets het waxinelichtje raakt.
- 5 Bevestig de denneappels en de lintjes met bloembinddraad.
- 6 Steek de takjes in de oase. Snijd de steeltjes tot een scherpe punt, anders druk je de oase stuk.
- 7 Ruim na afloop alles netjes op.

KERSTKAART

Jij zorgt voor:

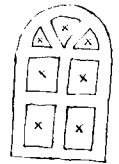
- postzegel
- adres

Je leerkracht zorgt voor:

- 5 stanleymessen (of prikpenen)
- gekleurd karton
- kant (handwerkzaak)
- zijdevloeipapier
- lijm en scharen
- stiften

Zó doe je het:

- 1 Teken het voorbeeld na.
- 2 Snijd (of prik) de vlakken met de kruisjes eruit.
- 3 Versier het raam met gordijntjes (kant), bloemetjes en papier.
- 4 Schrijf je kerstwens op de kaart.
- 5 Schrijf het adres op de envelop.
- 6 Plak je postzegel rechtsboven in de hoek.
- 7 Geef je kerstkaart dan aan je leerkracht, want die wil zijn of haar naam ook graag op de kaart zetten.

PLACE-MAT

Jij zorgt voor:

- niets

Je leerkracht zorgt voor:

- op maat gesneden karton
- lijm en scharen
- stiften
- resten papier
- (eventueel) plastificeer-materiaal

Zó doe je het:

1 Versier een place-mat.

Gebruik je fantasie.

2 Enkele voorbeelden:

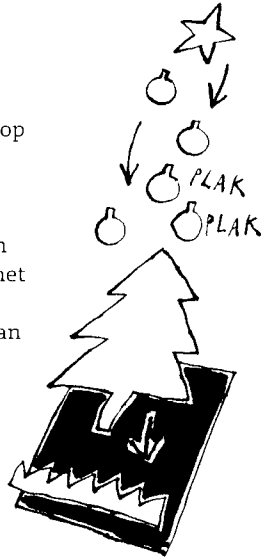
- Je kunt er een mooie kersttekening op maken. Teken de afbeeldingen dan niet te klein. Lekker groot is veel mooier.

- Je kunt er een grote *denneboom* van papier op maken en die versieren met kerstballen en sterren.

- Je kunt een mooie *rand* knippen van papier en die erop plakken.

- Je kunt er in *verschillende talen* een kerstwens op schrijven.

3 Genoeg ideeën. Maar misschien weet jij nog wel iets veel leukers. Snel aan het werk!

KAARS VERSIEREN

Jij zorgt voor:

- witte kaars

Je leerkracht zorgt voor:

- gekleurde kaarsenwas (hobbywinkel)
- mesjes
- onderleggers
- malletjes van sterren, klokjes, enzovoort
- satépenen

Zó doe je het:

1 Versier de kaars met gekleurde kaarsenwas. Die smelt straks gewoon mee als je de kaars aansteekt.

2 Je kunt de malletjes gebruiken.

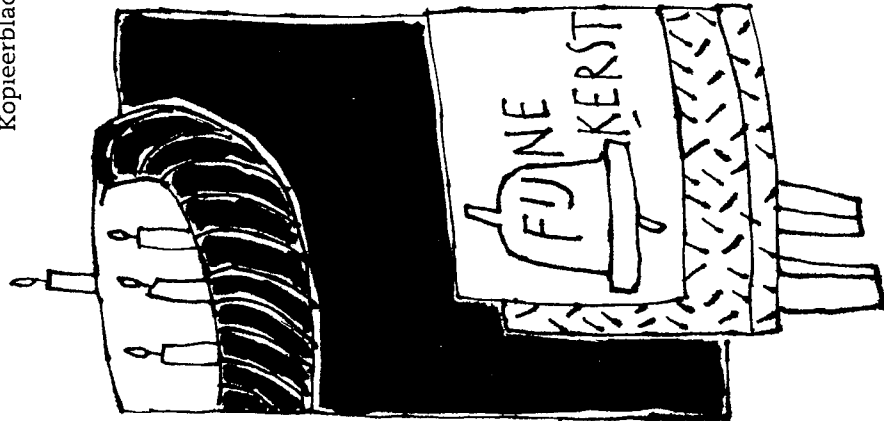
Maar je kunt natuurlijk ook zelf allerlei dingen bedenken.

Bedenk wel: hoe kleiner, hoe mooier.

3 Werk heel zuinig.

Alle restjes kaarsenwas zijn weer bruikbaar.

Plak de restjes terug op de goede kleur.

APPELFLAP BAKKEN

Jij zorgt voor:

- appel
- pen
- blanco sticker

Je leerkracht zorgt voor:

- bladerdeeg (diepvries)
- rozijnen
- kaneel en suiker
- rasp
- kom
- bakpapier
- kwastje
- kommetje met water
- 5 schilmesjes

Jij zorgt voor:

Je leerkracht zorgt voor:

Zó doe je het:

Zó doe je het:

- 1 Schil de appel.
- 2 Rasp de appel.
- 3 Roer wat rozijnen, een theelepeltje kaneel en suiker door de stukjes geraspte appel.
- 4 Leg het velletje bladerdeeg op het bakpapier.
- 5 Schep het appelmengsel op de helft van het bladerdeeg. Vouw het deeg diagonaal dicht.
- 6 Smeer met een kwastje een beetje water op de bovenkant.
Plak ook de rand dicht met wat water.
- 7 Strooi suiker op de bovenkant.
Plak de sticker (met je naam erop) op het bakpapier bij jouw appelflap. Klaar!
- 8 Was alles af waarmee je hebt gewerkt.
Ruim verder ook alles op.
Heb je nog stukjes appel over?
Eet die dan maar lekker op.

